

म्यांकुं भकर्णवधः ॥ अष्टम्यामतिकायादेः ॥ नवम्यामिद्रजितो ब्रह्मास्त्रप्रयोगः ॥ दशम्यां दिवानिकुं भवधः ॥ तद्वात्रौ मकराक्षवधः ॥ एकादश्यादित्रयोदश्यंतदिनत्रयेण इंद्र
 जिद्वधः ॥ चतुर्दश्यां मूलबलवधः ॥ अमायां रावणयुद्धारं भतद्वधाविति पंचदशदिनानि सर्वयुद्धमिति ॥ अत्रेदं वक्तव्यं ॥ केयंकृष्णप्रतिपत् माघकृष्णस्य वा चैत्रकृष्णस्य वा ॥
 नायः चैत्रे पुष्यनक्षत्रेऽयोध्यानो वनं प्रति रामस्य प्रस्थानमिति स्पष्टं अयोध्याकांडे ॥ चैत्रे पुष्यश्च शुक्लपक्ष एव तत्रापि नवम्यादिदिनत्रये एवेति स्पष्टमेव ज्योतिषादौ ॥ तत्र नवमी
 रिक्तात्वादभिषेकायोग्या दशम्येव तु पूर्णत्वायोग्या ॥ एवं च चैत्रशुक्लदशम्यां प्रस्थानं तत्र माघकृष्णमायां युद्धसमाप्तौ तदुत्तरपंचम्यां भरद्वाजाश्रमागमनं ॥ पूर्णे चतुर्दशे वर्षे पंच
 म्यां लक्ष्मणायजः ॥ भरद्वाजाश्रमं प्राप्य वंदे नियतो मुनिमिति वक्ष्यमाणत्वात् ॥ तत्र च न चतुर्दशवर्षसमाप्तिरिति भगवतः प्रतिज्ञाहानिः ॥ पूर्णे चतुर्दशे वर्षे इत्युक्तेरसंगतिश्च
 युद्धोत्तरं तावत्कालं लंकायामवस्थानस्यालाभाच्च ॥ चैत्रशुक्लपंचम्यां तत्रागमनेऽपि पंचदिनान्यूनतैवेति तद्वानिस्तदवस्थैव तदुत्तरद्वितीयदिने एवायोध्याप्रवेशस्य लाभात् ॥ अ
 मांतमानेन चैत्रकृष्णोत्तरपंचम्यां तदाश्रमगतावपि चतुर्दशवर्षतो बहुदिनाधिक्येन चतुर्दशवर्षसमाप्तिदिनेऽयोध्यानागमे मया प्राणादेया इति भरतप्रतिज्ञाहानिः ॥ सा च प्रति
 ज्ञाचित्रकूटे रामसन्निधाविति अयोध्याकांडांते स्पष्टं ॥ एतेन चैत्रकृष्णप्रतिपदियुद्धारं भस्तच्छुक्लप्रतिपदिरावणसंस्कारइति तीर्थोक्तश्चैत्रकृष्णस्येत्यंत्योपपरास्तः ॥ पूर्णिमां
 तमानेन तिथिबद्धद्वादशमासैर्वर्षगणने पंचदिनानां न्यूनत्वात् ॥ अमांतमानेन चैत्रकृष्णग्रहणे बहुदिनाधिक्यं ॥ सावनमानेन षष्ठ्युत्तरत्रिंशत्दिनैर्वर्षगणने तु तिथिबद्धवर्षात् तत्र
 षड्दिनाधिक्येन चतुर्दशवर्षाणां चतुरशीत्यहोरात्रदृष्ट्या बहुदिनान्यूनतैव ॥ किंच महाभारते युधिष्ठिरं वनवासे त्रयोदशवर्षमिति किंचित्कालाद्वाग्देवतेषां प्राकट्ये दुर्योधनेन
 तदसमाप्तौ एषां प्राकट्येन पुनस्तावत्पर्यंतं पुनरैव नवासः कर्तव्यो भविष्यतीति भीष्मप्रत्युक्तेः भीष्मवाक्यं विराटपर्वणि ॥ पंचमे पंचमे वर्षे द्वौ मासावुपजायतः ॥ एषामभ्यधि
 कामासाः पंचचद्वादशक्षपाः ॥ त्रयोदशानां वर्षाणामिति मेधीयते मतिः ॥ सर्वे यथावच्चरितं यद्यदेभिः प्रतिश्रुतं ॥ एवमेतत्प्रभुवं ज्ञात्वा ततो बीभत्सुरागतः ॥ सर्वे चैव महात्मानः
 सर्वे धर्मार्थकोविदाः ॥ एषां युधिष्ठिरो राजा कस्माद्धर्मपराधुर्युरिति ॥ एवं चेदृशव्यवहारे तिथिबद्धद्वादशमासैरेव वर्षगणना ॥ अधिकमासगणना चोचितैव ॥ एवं चाधिकमा
 सगणनायां धर्महानौ न्याय्यत्वे च स्थिते कस्माद्रामस्तानुपेक्षेत् ॥ भरतो वा तान् गणयेत् ॥ एवं चामांतमानेन चतुर्दशीयाश्विनकृष्णे पूर्णिमांतमानेन कार्तिककृष्णे षष्ठ्यांत
 त्समाप्तिरित्यायाति ॥ अन्यथा चैत्रशुक्लदशम्यामारब्धस्य वनवासस्य षष्ठ्यां चतुर्दशवर्षसमाप्तिर्न कथमप्युपपद्यते तद्गणने तु एकादशदिनान्यूनपणमासानां चतुर्दशवर्षेषु द्वादशवप